

[J. S. Foget.]

Par efter det andet, som har arbejdet ved Landbruget, og som ønsker at blive gift og faa Foden under eget Bord, ud paa disse Statshusmandsbrug, som man i Forvejen ved de slet ikke kan leve paa. Politisk har man søgt at udnytte Udstykningen, men man har samtidig sat Folk ind i saadanne økonomiske Arbejdsvilkkaar, at det ikke er muligt for dem at opretholde Livet. Vi saa for ganske nylig, at der i Randers samledes 500 Statshusmænd, som bl. a. forlangte Eftergivelse af to Terminers Ydelse og en Ændring af Grundlaget for den konjunkturbestemte Rente. Naar det nu er saaledes — og det er det, saa vidt det er oplyst for mig —, at de Renter, der indgaar til Jordfonden, paa ny anvendes til Udlaan og minus Administrationsomkostninger tillægges Hovedstolen, hvor det er en direkte Indtægt, Jordfonden har hvert Aar, saa er man i Stand til fra Jordfondens Side at eftergive disse to Terminer; der sker derved i Virkeligheden blot det, at man ikke formerer Jordfondens Midler i dette Aar, og det maa være et rimeligt Krav, for eet er givet, at i Statshusmandsbrug, hvor man eventuelt tvinges til at betale Renter og Skatter, bliver der intet til Føde og Klæder. Det blev erklæret af disse 500 Mand — det er noget, man ved, jeg behøver ikke at fremdrage det her, alle, som kender disse Forhold, ved, at det er rigtigt —, at de kan hverken faa Føde eller Klæder, hvis de skal betale de Ydelser, man fra Statens Side forlanger.

Over for arbejdsløse fordrer man ikke, at de skal mangle Føde og Klæder, og det er rigtigt saaledes, men det maa ogsaa være rigtigt, at man sørger for, at de Mennesker, som arbejder paa Statens Ejendomme, faar saadanne Arbejdsvilkkaar, at de har Mulighed for at faa Føde, Klæder og Husly. Det var, hvad de forlangte. Og for at opnaa det, forlanger de bl. a. disse to Punkter gennemført — man kan sagtens her sidde og haane, smile ad det, det er delvis Uforstand, fordi man ikke aner, hvorledes disse Forhold er. Faktum er, at de Mennesker lider Nød, og man vil alligevel fra Regeringspartierne Side gerne give det Udseende af, at man vil deres Vel. Derfor vil jeg stille det direkte Spørgsmaal til den højtærede Finansminister: Vil man ikke gaa med til Eftergivelse af to Terminers Rente, hvor man staar over for dygtige og stræbsomme Folk? Og vil man ikke gaa med til en Ændring af konjunkturbestemt Rente? Vi ser ofte, at naar disse Statshusmænd efter at have slidt i en Aarrække ikke er i Stand

til at betale Renter, smider man dem simpelthen ud og overlader Statshusmandsbruget til det næste Offer; der kommer to nye Folk; i mange Tilfælde smider man en Mand ud paa et Laan paa 18 000—19 000 Kr., og de nye Ofre kommer ind til en Pris af 14 000—15 000 Kr., man skriver altsaa Statens Tilgodehavende ned med 2 000, 3 000, 4 000 Kr., i eet Tilfælde forleden med 5 000 Kr. Staten tager altsaa et direkte Tab, og dette Tab er selvsagt opført paa Finansloven og paa Tillægsbevillingsloven, netop derfor har det Relation til denne Forhandling. Man konstaterer altsaa dette Tab, men man ønsker ikke at konstatere det over for den Mand, der sidder ved Ejendommen i Øjeblikket, derimod ønsker man at konstatere Tabet, over for den ny Mand, man lader gerne en ny komme ind paa Baggrund af dette Tab paa 4 000—5 000 Kr., man viger altsaa ikke tilbage for at konstatere Tabet, men ønsker blot ikke at konstatere det over for den, der driver Ejendommen i Øjeblikket, han skal smides ud og en ny sættes ind. Jeg mener, at denne Administration af Statens Midler er fuldkommen urigtig, og da forleden Dag 300—400 Kollager ønskede at demonstrere over for denne Fremgangsmaade, sendte man ca. 20 Politibetjente ud for at holde Orden paa danske Bønder; det er en Haan, en Optræden, som kun hørte hjemme i Estrups Tid, det viser, at man tager Estrups Metoder i Brug, man søger ved Knipler og lignende Metoder at knægte Bønderne, det er en Fremgangsmaade, vi længe har ventet, og som aabenbart nu bliver fuldbyrdet.

Formanden: Den ærede Taler var noget langt borte fra den Sag, der er til Behandling, og jeg henstiller til efterfølgende Talere ikke at fjerne sig i den Grad fra Sagen.

Det ærede Medlem Hr. Rasmussen (Gylling) har Ordet for en kort Bemærkning.

Rasmussen (Gylling): Det ærede Medlem Hr. J. S. Foget udtalte, at Tinget haanlo og grinede ad de Bestræbelser, der gøres for at støtte Husmændene. Jeg vil gerne spørge, hvornaar Tinget har haanlet og grint deraf.

Ole Bjørn Kraft: Ved Finanslovforslagets anden Behandling rettede jeg en Henvendelse til den højtærede Indenrigsminister om at udvirke, at de Tilskud, der bliver ydet til Idrætten og Sporten her i Landet, blev forøget paa to Omraader, dels ved, at Staten henlagde 25 000 Kr.